

РЕШЕНИЕ

№ 7358

гр. София, 07.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 09.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **1764** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.118, ал.1 и ал.3 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, вр. чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по Жалба с вх. № Ц-1012-13-115-3/29.01.2021 г., подадена от И. М. А. с ЕГН [ЕГН] и адрес: [населено място], [улица], ап.2, срещу Решение К. -90/14.12.2020 г. на директора на ТП на НОИ – П., с което е отхвърлена нейна Жалба вх. № Ц-1012-13-115/19.11.2020 г. против Разпореждане № РВ-3-13-00823655/12.10.2020 г. на ръководителя на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване. С последният акт, на основание чл.114, ал.2, т.2 и чл.114, ал.3 от КСО, е разпоредено на И. М. А. да възстанови добросъвестно получените парични обезщетения поради общо заболяване /парично обезщетение при нетрудова злополука за периода от 30.06.2014 г. до 01.06.2019 г./, по 27 броя болнични листове, в общ размер на 34145,31 лв..

Жалбоподателят навежда оплаквания за незаконосъобразност на обжалвания акт, поради неправилно приложение на материалния закон. Моли съда да отмени решението на директора на ТП на НОИ – П., както и потвърденото с него разпореждане за възстановяване на добросъвестно получени суми за обезщетение за общо заболяване. Твърди, че контролиращият административен орган неправилно е приел, че са налице предпоставките на чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО за възстановяване на получено обезщетение за общо заболяване.

В съдебно заседание, жалбоподателят - редовно призован, се представлява от адв. Е. П.. Поддържа жалбата и допълва доводите в нея. Моли за отмяна на оспорения административен акт и присъждане на направените по делото разноски.

В съдебно заседание, ответникът – директорът на ТП на НОИ - П., чрез процесуалния си представител юрисконсулт И. , оспорва жалбата. Излага аргументи за законосъобразност на оспорения акт. Искането към съда е да отхвърли подадената жалба като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение и възразява за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Административен съд – София град, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост, взе предвид становищата на страните и на основание чл.168, ал.1 от АПК въз основа на събраните по делото доказателства провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл.146 от АПК, намери следното:

Жалбата е подадена от лице по чл.147, ал.1 от АПК, за което оспореният административен акт създава задължения, при спазване на срока по чл.149, ал.1 от АПК, във вр. с чл.118, ал.1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол решение на директора на ТП на НОИ – П. /на основание чл.118, ал.1 от КСО/, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е основателна. Съображенията са следните:

Не се спори по делото, че в периода от 30.06.2014 г. до 01.06.2019 г. И. М. А. е ползвал 27 болнични листове. В същия период данни за жалбоподателя по чл.5, ал.4 от КСО са подавани от осигурителя Т. М. Е. – [населено място]. Безспорен е и факта, че за ползваните отпуски поради временна неработоспособност за горния период тя е получила парични обезщетения на обща стойност 34145,31 лв.

При проверка в информационната система на НОИ, началник сектор КП при ТП на НОИ – П. установил, че Т. М. Е. има невнесени осигурителни вноски, а данните по чл.5, ал.4 от КСО за наетите от осигурителя лица са подавани с осигурителен доход близък или равен на максималния осигурителен доход. Тази констатация е обективизирана в Писмо изх. № 1130-13-156/05.06.2019 г.. Въз основа на писмото, със Заповед № ЗР-5-13-00575111/06.06.2019 г. директорът на ТП на НОИ – П. възложил извършване на проверка по разходите на държавното обществено осигуряване на Т. М. Е. от контролен орган на ТП на НОИ.

В хода на проверката контролният орган на ТП на НОИ събрал данни за правния статус на проверяваното дружество. Установил, че то е регистрирано с Решение на Окръжен съд – Перник през 1997 г., а едноличен собственик и управител е И. М. А..

На дружеството били връчени задължителни предписания за представяне на документи. В изпълнение на същите, И. А.– в качеството ѝ на упълномощено лице от управителя, представила трудови договори на работещите в дружеството, разплащателни ведомости за периода от м.01.2015 г. до м.05.2019 г. и Декларация по чл.92 от ЗКПО за финансовата 2015 г. Впоследствие представила декларации по чл.92

от ЗКПО за финансовите 2016, 2017, 2018 и 2019 г.

При проверка в Регистър „Трудови договори“ ст.инспектор по осигуряването в ТП на НОИ – П. констатирал, че от Т. М. Е. са подадени уведомления по чл.62, ал.5 от КСО за регистрация на трудови договори за 21 лица. От Регистъра на осигурените лица установил, че от дружеството са декларирани данни, съгласно чл.5, ал.4 от КСО, за лица по трудово правоотношение.

След направена справка в „Регистър приходи“ инспекторът по осигуряването намерил, че към момента на проверката, за дружеството са декларирани задължения към Фонд ДОО /от 2005 г. до момента на проверката/ в размер на 152 859,17 лв., от които невнесени осигурителни вноски по ДОО: 147 200,13 лв. Данните с Декларация обр. № 1 за осигурителен стаж и доход по чл.5, ал.4 от КСО се подавали месечно и с известни закъснения. По реда на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от ДОО били подадени 155 болнични листове, по които били изплатени парични обезщетения за временна неработоспособност в размер на 147 419,67 лв.

При проверката е изискана информация от ТД на НАП – П.. В отговор са изпратени Писмо изх. № 1130-13-156/17.07.2019 г., Писмо изх. № 1029-21-14680/06.12.2019 г. В тях е посочено, че Т. М. Е. е регистрирано по ТР на 06.10.1997 г. На 05.11.2009 г. е регистрирано по реда на ЗДДС, а е дерегистрирано на 11.10.2013 г. Подавало е СД по ЗДДС за данъчни периоди от януари 2009 г. до август 2013 г. вкл. Дружеството е упражнявало стопанска дейност. За времето от 2008 г. до 2015 г. /включващо и процесния период/ то е подавало ГДД по чл.92 от ЗКПО, с които е декларирало дейност с код по Код на основната дейност 5229 – други спомагателни дейности в транспорта; 4532 – търговия на дребно с части и принадлежности за автомобили. НАП не разполага с информация за прекъсване/прекратяване на дейността му. Няма данни на дружеството да са извършвани ревизии и издадени РА. От органите на НАП са извършвани проверки и са издавани протоколи. При проверките е установен един обект, находящ се в [населено място], в който то е реализирало дейността си. В НАП няма данни за регистрирани фискални устройства. Данните по чл.5, ал.4 от КСО и данните за сключените трудови договори са подадени по електронен път с КЕП.

Въз основа на постъпилите от ТД на НАП данни е издаден Констативен протокол № КВ-5-13-00705985/20.01.2020 г.. Направена е крайна констатация „че не са изпълнени условията на чл.10, ал.1 от КСО и § 1, ал.1, т.3 и т.12 от ДР на КСО“, а „данните, подлежащи на заличаване, са подадени незаконосъобразно и изброените лица /сред които е посочен жалбоподателя И. М. А./ нямат качеството на осигурени лица“ В протокола не са изложени конкретни мотиви, обосноваващи тези изводи. На същата дата са издадени и Задължителни предписания № ЗИ-1-13-00706003/20.01.2020 г. за заличаване на подадени данни на основание чл.5, ал.4 от КТ на десет лица.

На следващия ден – 21.01.2020 г., директорът на ТП на НОИ – П. изпраща на директора на Дирекция „Инспекция по труда“ – П. Писмо изх. № 1130-13-156#8/21.01.2020 г. и му указва, че следва да бъдат подадени уведомления по чл.62, ал.3 от КТ за описаните лица /десет на брой/ по задължителните предписания. Към писмото прилага: Констативен протокол № КП-5-13-00705985/20.01.2020 г. и

Задължителни предписания № ЗИ-1-13-00706003/20.01.2020 г. Изрично отбелязва, че „задължителните предписания ще бъдат връчени по условията на осн. чл.110, ал.4 от КСО“.

На 23.01.2020 г. директорът на ДИТ – П. връща отговор /Писмо изх. № 20003417/23.01.2020 г., в което сочи, че след проверка в информационната система на НАП е установено „че са подадени уведомления по чл.62, ал.3 от КТ за сключени и прекратени трудови договори с 11 броя лица“, както и че в тази връзка и на основание чл.404, ал.1, т.11 от Кодекса на труда ДИТ – П. е поискала заличаване на регистрираните трудови договори с лицата като са изпратени съответните уведомления в ТД на НАП.

Предвид съдържанието на посочените писма и извършените въз основа на тях действия, настоящият съдебен състав намира за необходимо да подчертае, че действително разпоредбата на чл.404, ал.1, т.11 от КТ оправомощава контролните органи на инспекцията по труда да дават задължителни предписания на работодателите или на упълномощените от тях лица за изпращане на уведомление за заличаване на изпратено преди това уведомление по чл.62, ал.3 за сключен трудов договор, ако установят, че няма доказателства за съществуване на трудово правоотношение. В случая не е ясно с какви точно доказателства за липса на трудово правоотношение са разполагали органите от инспекцията по труда и какво съмнително са намерили в това, че проверяваното дружество, изпълнявайки свое законоустановено задължение, е подало уведомления по чл.62, ал.3 от КТ. За съда остава неясно как тези контролни органи са изпълнили указанията на директора на ТП на НОИ – П. при положение, че към писмото са приложени задължителни указания, издадени предния ден и при положение, че в самото писмо е записано, че те ще бъдат връчени при условията на чл.110, ал.4 от КСО /т.е. към момента на изпращане на писмото те не само, че не са влезли в сила, но дори не са били връчени/. Този извод се доказва и от приложените по делото: Съобщение изх. № 4018-13-20/22.01.2020 г., с което на основание чл.110, ал.4 от КСО е поканено дружеството Т. М. Е. – [населено място] да се яви в 7-дневен срок от поставянето на съобщението в ТП на НОИ – П., за да му бъдат връчени Задължителни предписания № ЗИ-1-13-00706003/20.01.2020 г.; Протокол изх. № 4018-20#1/22.01.2020 г., удостоверяващ, че съобщението до Т. М. Е. е поставено на таблото; Протокол изх. № 4018-20#2/22.01.2020 г., удостоверяващ свалянето на съобщението.

След получаване на данните, предоставени от ТД на НАП – С., офис П. с писмата, посочени по-горе /Писмо изх. № 1130-13-156/17.07.2019 г., Писмо изх. № 1029-21-14680/06.12.2019 г., както и на Писмо изх. № 20003417/23.01.2020 г. на ДИТ – П., са издадени Задължителни предписания № ЗД-1-13-00746570/15.04.2020 г. за заличаване на данните по чл.4, ал.5 от КСО на И. М. А. за периода 30.01.2014 г. до 31.12.2014 г., осигуряван при условията на трета категория труд.

От доказателствата по делото се установява, че заличаването отново е поискано от страна на ТП на НОИ – П. преди влизане в сила на задължителните предписания и преди да са предприети каквито и да е действия по връчването му, респ. от ДИТ – П. също са поискали заличаване на данните преди влизане на задължителните

предписания в сила и без да разполагат с каквито и да е доказателства, че са налице предпоставките на чл.404, ал.1, т.11 от КТ, за каквото категорично не може да се приеме Писмо изх. № 1130-13-156#12/04.02.2020 г.

Съобщение изх. № 4018-13-32/06.02.2020 г., представляващо по същество покана за връчване на задължителните предписания, е залепено на таблото на ТП на НОИ – П. на 06.02.2020 г., за което е съставен Протокол изх. № 4018-13-32#1/06.02.2020 г. и е свалено от таблото на 13.02.2020 г., което е видно от Протокол изх. № 4018-13-32#2/13.02.2020 г.. По делото липсват доказателства, че са били налице основанията за връчването на съобщението чрез залепване на съобщение.

На 15.04.2020 г. са издадени Констативен протокол № КВ-5-13-00746566/15.04.2020 г.. На база данните от ТД на НАП – С., офис П. и ДИТ – П., обективизираното в този протокол заключение, че „за календарните 2014 г. и 2015 г. фирмата не е упражнявала дейност“ се явява необосновано и нелогично. Въпреки твърдението, че „на работещите по трудови договори са изпратени покани за явяване в ТП на НОИ – П., където да декларират собственооръчно принадлежността си към трудовите процеси във фирмата“, но „се яви само лицето Н. Г.“, в преписката не се съдържат доказателства за това. Такива не са ангажирани и в хода на съдебното производство, още по-малко относно надлежна покана и уведомяване на жалбоподателя.

Задължителни предписания № ЗД-1-13-00746570/15.04.2020 г., издадени на Т. М. Е. са връчени по аналогичен начин - чрез залепване на съобщение по реда на чл.110, ал.4 от КСО, за което са съставени Протокол изх. № 1130-13-156#23/02.06.2020 г. и Протокол изх. № 1130-13-156#25/29.06.2020 г., без да са били налице предпоставките на посочената разпоредба. Въпреки това е прието, че са влязли в сила, но не са изпълнени в указания срок и на това основание е поискано заличаване на данните /изпратено е Писмо изх. № 1130-13-156#26/01.09.2020 г.. Видно от Писмо вх. № 1130-13-156#31/14.09.2020 г. данните за жалбоподателя са заличени на 04.09.2020 г.

При горните данни, административният орган – ръководител на контрола по разходите на ДОО приел, че жалбоподателят не е бил осигурен за общо заболяване и затова няма право на парично обезщетение за времето, през което е ползвал отпуск поради временна неработоспособност по общо издадени 27 болнични листа в периода от 30.06.2014 г. до 01.06.2019 г. На основание чл.114, ал.2 и ал.3 от КСО издал Разпореждане № РВ-3-13-00823655/12.10.2020 г., с което разпоредил на И. М. А. да възстанови добросъвестно получените парични обезщетения поради общо заболяване /парично обезщетение при нетрудова злополука/ по тези болнични листове, на обща стойност 34145,31 лв..

Разпореждането е връчено на А. на 06.11.2020 г.. В срока по чл.117, ал.2, т.2 от КСО тя подаде срещу него Жалба вх. № Ц1012-13-115/19.11.2020 г. до директора на ТД на НАП – П..

В срока по чл.117, ал.3 от КСО ръководителят на ТП - П. на НОИ е издал актът – предмет на съдебен контрол в настоящото производство, а именно: Решение № К.-90/14.12.2020 г., с което отхвърлил оспорването като неоснователно.

В хода на съдебното производство са изслушани показанията на свидетела Ц. Л. Ц. Съдът кредитира показанията му, тъй като ги намира за безпристрастни, а освен това за подробни, обективни, последователни, логични и напълно кореспондиращи както помежду си, така и с останалия доказателствен материал. Според тях, жалбоподателката сенова и Ц. работили заедно в Т. М. Е. в периода 2008-2017, когато Ц. напуснал. А. се занимавала с финанси и снабдявала части за турбокомпресори, а Ц. бил механик и поправял автомобил. А. провеждала инструктажи. И. ведомости за заплати, получавали възнаграждението си на ръка и се подписвали. А. била управител и се занимавала с всички дейности, които не били трудоемки. Представени и приети са копия на ГДД за периода 2015-2018 г., което удостоверява извършването на търговска дейност от дружеството, както и удостоверяване, че А. е имала регистриран трудов договор с дата на сключване 30.01.2014 г., заличен на 22.01.2020 г. Прието е и като неоспорено писмено доказателство от Е. Е. Е., ведно с приложени таблици за приети и изпратени пратки, видно от което в процесния период 30.06.2014-1.06.2019 г. А. е приемала изпращала куриерски пратки от името на Т. М. Е., като в това число включително е посещавала и офиси на Е. експрес Е. за изпращане и получаване на пратки по дати, посочени в приложението.

При горните фактически констатации, настоящият състав на Административен съд - Перник, направи следните правни изводи:

Оспореното решение е валидно и допустимо. Издадено е след надлежно сезиране с Жалба вх. № Ц1012-13-115/19.11.2020 г., подадена по реда на чл.117, ал.1 от КСО и в срока за обжалване по чл.117, ал.2, т.2 от КСО.

Решението е постановено в едномесечния срок по чл.117, ал.3, изр.1 от КСО. Издадено е от директора на ТП – П. на НОИ, който е компетентен орган съгласно чл.117, ал.3 от КСО. Обективизирано е в посочената в същата разпоредба писмена форма и е със съдържание, регламентирано в чл.59, ал.2 от АПК. Отговаря на изискването за мотивираност съгласно чл.117, ал.3 от КСО. От обстоятелствената част на оспорения акт недвусмислено се изяснява, че контролиращият административен орган споделя извода на издателя на административния акт за наличие на предпоставките по чл.114, ал.2, т.2 от КСО за възстановяване на добросъвестно получени суми от обезщетения за ползвани отпуски за временна неработоспособност по 27 болнични листа, издадени на жалбоподателя в периода от 30.06.2014 г. до 01.06.2019 г. Същият е приел, че разпореждането, предмет на контрол, е издадено от компетентен административен орган. Съгласно чл. 114, ал. 3 от КСО това е длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт. В настоящия случай Разпореждане № РВ-3-13-00823655/12.10.2020 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ – П., който е материално и териториално компетентния административен орган да стори това съгласно нормата на чл.114, ал.3 от КСО.

Разпореждането е обективизирано в изискуемата писмена форма и съдържа реквизитите по чл.59, ал.2 от АПК. В него са посочени наименованието му, издателят и адресатът му, фактическите и правни основания за издаването

му, ясна разпоредителна част, начин и срок за обжалване.

Съдът намира, че същото е издадено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона, т.е. налице са отменителните основания по чл.146, т.3, т.4 и т.5 от АПК.

Съображенията са следните:

Оспореното разпореждане представлява индивидуален административен акт и издаването му следва да бъде подчинено на правилата на АПК. Съгласно чл.35 от АПК, такъв акт се издава след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, съответно направени.

В конкретния казус, административният орган е приел за „категорично установено, че за лицето не е възникнало основание за осигуряване при този осигурител /Т. М. Е./. Тази преценка е формирал след извършена проверка по реда на чл.107 от КСО, в хода на която са издадени задължителни предписания за заличаване на подадените по отношение на жалбоподателя данни по чл.5, ал.4 от КСО от осигурителя Т. М. Е.. Заличаването е извършено служебно по реда на чл.3, ал.13 от Наредба № Н-8/29.12.2015 г. като е прието, че предписанието не е изпълнено от адресата в указания срок.

При проверка и анализ на доказателствената съвкупност съдът не установи документи или данни, които да потвърждават изводите на административния орган, а още по-малко такива, които да имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане на суми за осигурителни плащания на жалбоподателя.

Представените от ТД на НАП С., офис П. писма /Писмо изх. № 1130-13-156/17.07.2019 г., Писмо изх. № 1029-21-14680/06.12.2019 г, /, сочат, че:

- Т. М. Е. е регистрирано по ТР на 06.10.1997 г.;

- дружеството е упражнявало стопанска дейност в периода, в който жалбоподателят е бил в трудови правоотношения с него. За времето 2008 – 2015 г. то е подавало ГДД по чл.92 от ЗКПО, с които е декларирало дейност с код по Код на основната дейност 5229 – други спомагателни дейности в транспорта; 4532 – търговия на дребно с части и принадлежности за автомобили.

- на 05.11.2009 г. Т. М. Е. е регистрирано по реда на ЗДДС. Дерегистрирано е на 11.10.2013 г. Подавало е СД по ЗДДС за данъчни периоди от януари 2009 г. до август 2013 г. вкл.;

- НАП не разполага с информация за прекъсване/прекратяване дейността на дружеството;

- няма данни на дружеството да са извършвани ревизии и издадени РА /което не е задължение на дружеството, нито пък негова отговорност/. Има данни за извършвани проверки и издадени протоколи от органите на НАП. При проверките е установен един обект, находящ се в [населено място], в който то е реализирало дейността си.

- няма данни за регистрирани фискални устройства, но в тази връзка съдът намира за необходимо да отбележи, че Наредба № Н-18/13.12.2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства /Наредба № Н-18/ регламентира задължението на всяко лице да регистрира и отчита извършените от него продажби в търговски обект чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство, независимо дали е поискан друг данъчен документ, но чл.3 от нея въвежда важно и съществено изключение: освен когато плащането се извършва по банков път.

- данните по чл.5, ал.4 от КСО и данните за сключените трудови договори са подадени по електронен път с КЕП.

При горните данни инспектор при осигуряването в ТП на НОИ – П. издава два констативни протокола:

- Констативен протокол № KB-5-13-00705985/20.01.2020 г.

- Констативен протокол № KB-5-13-00746566/15.04.2020 г.

както и следните задължителни предписания:

- Задължителни предписания № ЗИ-1-13-00706003/20.01.2020 г. за заличаване на подадени данни на основание чл.5, ал.4 от КТ на десет лица;

- Задължителни предписания № ЗД-1-13-00714428/04.02.2020 г. за заличаване на данните по чл.4, ал.5 от КСО;

- Задължителни предписания № ЗД-1-13-00746570/15.04.2020 г. за заличаване на подадените данни по чл.5, ал.4 от КСО по отношение на шест лица,.

В мотивите на последните задължителни предписания е посочено, че данните, подлежащи на заличаване са подадени незаконосъобразно и изброените лица нямат качеството на осигурени лица, тъй като не са упражнявали трудова дейност, за която да е настъпило основание за осигуряване по КСО.

Всяко от посочените задължителни предписания е изпращано на директора на ДИТ – П. с указания, че следва да се заличат данните по чл.5, ал.4 от КСО на посочените в тях лица. Писмата са изпращани преди влизането на

предписанията в сила.

Всяко от задължителните предписания е връчвано чрез залепване на съобщение на таблото на ТП на НОИ – П. по реда на чл.110, ал.4, изр.2 от КСО без да са били налице предпоставките за това.

Разпоредбата на чл.110, ал.4 от КСО дава възможност за връчване на разпоредения, актове за начет и задължителни предписания чрез поставяне на съобщение на таблото за обявления в териториалното поделение на НОИ или на интернет страницата на НОИ за срок от 7 дни, **НО САМО КОГАТО** не може да бъде връчено на отговорните лица лично срещу подпис, чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка на посочен адрес или на съответния адрес по чл.18а, ал.8 от Административнопроцесуалния кодекс или по електронен път по реда на Закона за електронното управление. В административната преписка липсват каквито и да е доказателства, че е направен дори опит за лично връчване на задължителните предписания на управителя на Т. М. Е., в качеството му на отговорно лице /или на надлежно упълномощено лице/, както и за опит това да бъде направено по някой от другите, предвидени и посочени в изр.1-во способности. Следователно, предпоставките по чл.110, ал.4, изр.2 от КСО не са били налице. Връчването чрез залепване на съобщение е ненадлежно. Задължителните предписания не са влезли в сила и не са могли да породят желаните правни последици, в т.ч. да доведат до законосъобразно заличаване на данните по чл.4, ал.5 от КСО за И. М. А...

Т.е. заличаването е поискано от страна на ТП на НОИ – П. преди влизане в сила на задължителните предписания и преди да са предприети каквито и да е действия по връчването му, респ. от ДИТ – П. също са поискали заличаване на данните преди влизане на задължителните предписания в сила и без да разполагат с каквито и да е доказателства, че са налице предпоставките на чл.404, ал.1, т.11 от КТ, за каквото категорично не може да се приеме Писмо изх. № 1130-13-156#12/04.02.2020 г.

Разпоредбата на чл.3, ал.13 от Наредба № Н-8/29.12.2015 г. урежда правната възможност при неизпълнено в срок, влязло в сила задължително предписание по чл.108, ал.1, т.3 от КСО за заличаване на данни, подадени с декларация образец № 1 за лицата по чл.4, ал.1, 3, 5, 7, 9 и 10 от КСО, Националният осигурителен институт да заличи същите данни като подаде декларация образец № 1 на електронен носител по реда на наредбата.

Разпоредбата на чл.404, ал.1, т.11 от КТ оправомощава контролните органи на инспекцията по труда да дават задължителни предписания на работодателите или на упълномощените от тях лица за изпращане на уведомление за заличаване на изпратено преди това уведомление по чл.62, ал.3 за сключен трудов договор, ако установят, че няма доказателства за съществуване на трудово правоотношение. В случая не е ясно с какви точно доказателства за липса на трудово правоотношение са разполагали органите

от инспекцията по труда и как са изпълнили указанията на директора на ТП на НОИ – П. при положение, че към изпращаните писма са прилагани задължителни указания, издадени предния ден, с отбелязване в самите писма, че ще бъдат връчени при условията на чл.110, ал.4 от КСО /т.е. към момента на изпращане на писмото те не само, че не са влезли в сила, но дори не са били връчени/.

Не на последно място следва да се посочи, че вписаната в Задължителни предписания № ЗД-1-13-00746570/15.04.2020 г. „крайна констатация“ от извършената проверка, че „не са изпълнени условията на чл.10, ал.1 от КСО и ; 1, т.3 и т.12 от ДР на КСО“, както и че „данните, подлежащи на заличаване, са подадени незаконосъобразно и изброените лица нямат качеството на осигурени лица, тъй като не са упражнявали трудова дейност, за която да е настъпило основание за осигуряване по КСО“, не кореспондира с фактите по делото. Не става ясно как са направени така обективизираните заключения, след като не са изложени конкретни мотиви за това, а в частта „мотиви“ са цитирани само правните дефиниции за понятията „осигурител“, „предприятие“, „осигурено лице“ и „действителен стаж“. Изводът, че жалбоподателят не е упражнявал трудова дейност, а декларираният му осигурителен стаж и доход са недействителни, не е аргументиран. От една страна, нито в задължителните предписания, нито в процесното разпореждане са изложени съответни съображения, а от друга страна: по делото се събраха достатъчно убедителни доказателства в противната посока. Установи се, че жалбоподателят е започнал работа при Т. М. Е. през януари 2014 г. Трудовият му договор е сключен в писмена форма и представен в хода на административната проверка от И. М., в качеството ѝ на упълномощено от управителя на дружеството лице, заедно с разплащателни ведомости за периода от м.01.2015 г. до м.05.2019 г. и Декларация по чл.92 от ЗКПО за финансовата 2015 г. Тези документи липсват по преписката, но предоставянето им е отразено в Писмо вх. № 1130-13-156#4/15.01.2020 г., изпратено от директора на ТП – С.-град на НОИ до директора на ТП на НОИ – П.. За сключването на трудовия договор е подадено Уведомление по чл.62, ал.3 от КТ. По силата на същия жалбоподателят е изпълнявал длъжността управител. Работел в обект, стопанисван от дружеството и находящ се в [населено място]: сервиз за ремонт на турбокомпресори и продажба на такива за леки, лекотоварни и тежкотоварни автомобили. Занимавал се провеждане на инструктажи,изплащане на възнаграждения и всички други деансъти във фирмата ,които не били трудоемки.Работното време било от понеделник до петък, от 09:00 часа до 17:00 часа, с половин час обедна почивка. Били провеждани инструктажи във връзка със здравословни и безопасни условия на труд и тя удостоверявал това чрез полагане на подпис в нарочни книги. Получавал редовно трудовото си възнаграждение – ежемесечно, в края на съответния месец /обикновено на 30-то число/ и се подписвал във ведомост за заплати. Горното е установено чрез свидетелските показания на Ц. Л. Ц.,както и приетите без оспорене писмени доказателства ,коментирани по горе. То доказва наличието на валидно сключено трудово правоотношение между Ирева А. и Т. М. Е., както и реално осъществявана трудова дейност от

първия в периода от 30.01.2014 г. до 30.06.2019 г.

Предвид гореустановените факти и в съответствие с разпоредбата на чл.10, ал.1 от КСО се налага извода, че от 30.01.2014 г. за жалбоподателя е възникнало осигуряване, тъй като от тази дата той е започнал да упражнява трудова дейност. От този ден за работодателят му Т. М. Е. е възникнало задължение да внася за него осигурителните му вноски. Следователно жалбоподателят е придобил качеството „осигурено лице“ по смисъла на § 1, ал.1, т.3 от КСО, а „***“ Е. е имал качеството „осигурител“ по смисъла на чл.5, ал.1 от КСО в периода, в който същият е ползвал отпуски поради общо заболяване.

Както се установи от доказателствата по делото, до края на 2013 г. от страна на работодателя-осигурител са внасяни осигурителни вноски за жалбоподателя А.. Н. на осигурителни вноски след този момент не следва механично и безкритично да се приема като единствено и достатъчно условие за липса на реален и действителен трудов и осигурителен стаж, нито пък да се приема като фактор, водещ до липса на качеството „осигурено лице“ на жалбоподателя и липса на качеството „осигурител“ за дружеството, в което той е полагал труд. Това следва и от разпоредбата на чл.10, ал.1 от КСО, според която осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл.4 или чл.4а, ал.1 и продължава не само за времето, в което се внасят, но и във времето, в което са дължими осигурителни вноски. Обратното разбиране е погрешно, още повече че тази разпоредба ясно сочи момента до който продължава осигуряването, а именно: „до прекратяването на трудовата дейност“, а не до момента, в който са били внасяни осигурителни вноски.

Горното сочи и на друг извод, а именно: че жалбоподателят добросъвестно е получил паричните обезщетения /в общ размер на 34145,31 лв./ за периодите, в които е ползвал отпуск поради общо заболяване, по 27 броя болнични листове, издадени по времето, в което се е намирал в действително трудово правоотношение с Т. М. Е..

Съгласно чл.114, ал.2, т.2 от КСО, добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица освен ако след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. В случая, такива нови документи или данни липсват.

За пълнота на изложението следва да се посочи и друго: трудовото правоотношение между жалбоподателя и Т. М. Е. е възникнало на основание сключен писмен трудов договор. Законът регламентира стабилност на трудовото правоотношение по императивен начин, гарантира сигурност на страните при осъществяването на трудовите им права и задължения и обезпечава спазването на принципа на закрила на труда, формулиран в чл.1, ал.3 от КТ. Това важи и за органите на НОИ, поради което ако същите са

счели, че трудовият договор, сключен между Ц. и Т. М. Е., е недействителен, е следвало да изпълнят задължението си, произтичащо от разпоредбата на чл.74, ал.3 от КТ. Според нея, в случаите, когато контролен или друг компетентен орган сметне, че трудовият договор е недействителен на някое от основанията, посочени в ал.1, той незабавно сезира съда, за да се произнесе по действителността на трудовия договор. В настоящия случай доказателства относно инициране и провеждане на подобно съдебно производство не са ангажирани. Вместо това, контролният орган при НОИ без наличието на съдебен акт и след формално проведена „проверка“ по чл.107 от КСО, на практика и по същество е оспорил действителността на трудовия договор на А.. Съгласно разпоредбата на чл.75, ал.5 от КТ страните не могат да се позовават на недействителност на трудовия договор или на отделни негови клаузи, докато тя не бъде обявена и решението за обявяването ѝ не бъде връчено на страните. Едва след отговора на този въпрос от единствения компетентен орган - съответния районен съд, и влизане в сила на съдебния акт би било налице основание за издаване на предписание за заличаване на данни от регистъра на НОИ. Трудовите правоотношения са особен вид договорни отношения и тяхната правна уредба почива на разпоредбите, разписани в Кодекса на труда. Само за неуредените случаи, и то когато е налице препащаща разпоредба, се прилага общото законодателство.

Мотивите и изводите на административния орган, освен че не са подкрепени със съответни доказателства, са и в противоречие с чл.48, ал.1 и ал.3 от Конституцията на Република България, според които гражданите имат право на труд и всеки гражданин свободно избира своята професия и място на работа. Те противоречат и на основната цел на общественото осигуряване, а именно: да се създаде хуманна и устойчива социално-осигурителна система, даваща гаранция за минимален необходим стандарт на живот и защита на осигурените лица от конкретни видове социален и икономически риск.

Предвид всичко гореизложено се налага извода, че оспореното Решение № К.-90/14.12.2020 г. на директора на ТП на НОИ – П., с което е отхвърлена жалбата срещу Разпореждане № РВ-3-13-00823655/12.10.2020 г. на ръководителя на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване е постановено при допуснати съществени нарушения както на процесуалния, така и на материалния закон и не съответства на целта на закона. С оглед на това то е незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

При посочения изход на спора, на основание чл.120, ал.2 от КСО, на жалбоподателя се дължат направените разноски. Същите са в размер на 600,00 лв, което се установява от представения по делото Договор за правна защита и съдействие,но с оглед направеното възражение за прекомерност ще слева да се присъди сумата от 300 лв.

Така мотивиран, Административен съд – София град

РЕШИ:

ОТМЕНЯ КАТО НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНО Решение К. -90/14.12.2020 г. на директора на ТП на НОИ – П., както и Разпореждане № РВ-3-13-00823655/12.10.2020 г. на ръководителя на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване. С последният акт, на основание чл.114, ал.2, т.2 и чл.114, ал.3 от КСО, е разпоредено на И. М. А. да възстанови добросъвестно получените парични обезщетения поради общо заболяване /парично обезщетение при нетрудова злополука за периода от 30.06.2014 г. до 01.06.2019 г./, по 27 броя болнични листове, в общ размер на 34145,31 лв..

ОСЪЖДА ТП на НОИ – П. ДА ЗАПЛАТИ на И. М. А. с ЕГН [ЕГН] и адрес: [населено място], [улица], ап.2, срещу, сумата от 300 лв. -направени по делото разноси за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: